

Varning!

Denna föreläsning kan uppfattas som "rörig".

Så till dig som känner så vill jag redan nu säga:

VÄLKOMMEN TILL MITT LIV!

VEM ÄR JAG?

Att möta och Bemöta

Innehåll

Utvecklingsrelaterade
funktionsnedsättningar

Att leva med neuropsykiatrisk problematik

Att bemöta personer med
dessa funktionsnedsättningar

Hjälp och stöd samt allmänna tips

Frågor (fritt fram!)

Dömer vi hunden efter håren?

KAN MAN VERKLIGEN
FÅ ANDRA ATT FÖRSTÅ
HUR DET ÄR ATT
SAKNA
EN FÖRMÅGA
SOM DE
ALLTID
HAR HAFT?

Många gemensa svårigheter

- Kognitiva svårigheter
Arbetsminne, uppmärksamhet,
impulskontroll, reglera aktivitetsnivå mm

Tidsuppfattning, planering, prioritering
Svårt att se helheten

- Perception
”Saknar filter”
för intryck
Sömnpromblem
Problem med mat

Svårt i det sociala samspelet

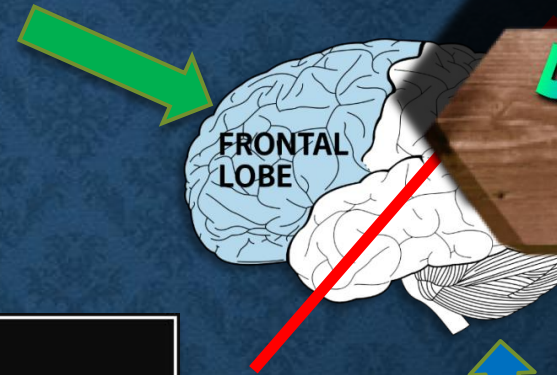
Delta i lekar, samtal, få och behålla
vänner

”Bokstavskombinationer”

EXEKUTIVA FUNKTIONER- VAD ÄR DET?

- Förmåga att planera
- Förmåga att hejda sina (oönskade) handlingar
- Anpassningsförmåga

Den kloka, den logiska
och enda rätta vägen

Den **RO**LIGA
RVägen!!

DEN VÄG SOM DU MYCKET
VÄL VET ATT DU SKA TA!

ADHD is not about knowing what to
do, but about doing what one
knows.

— Russell Barkley —

AZ QUOTES

Specifikt om autism

1-2%

- Förmågan till socio-emotionell ömsesidighet
- Förmågan till ickeverbal kommunikation
- Förmågan att skapa, upprätthålla och förstå relationer
- Repetitiva eller stereotypa beteenden
- Stark rutinbundenhet och motstånd mot förändringar
- Annorlunda perception

"Social autopilot"

Allt nytt är **FEL!**

Tills det inte är
nytt länge och
därför inte
heller fel.....

...SÅ HÄR LÅNGT

- Medfödda funktionsnedsättningar
- Syns inte men finns i allra högsta grad
- Olika kombinationer av svårigheter ger väldigt olika symptom- Hos olika individer!
- Innebär ojämnheter i prestationsförmågan

**Passiv, impulsiv, inåtvänd, osocial,
aggressiv, lat, okoncentrerad, klumpig,
slö, trögstartad, egoistisk mm.**

Ovanför ytan

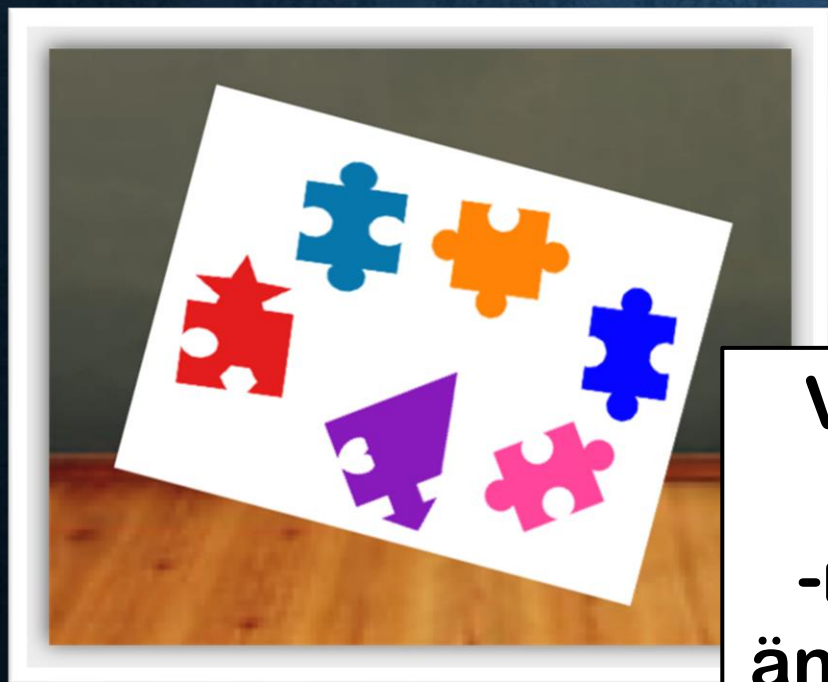
**Brist på signalsubstanser i hjärnan; främst
dopamin och noradrenalin**

**Sämre signalöverföring mellan områden i
hjärnan t.ex. kort-långtidsminne**

Bristande central coherens

Bristande "Theory of mind"

Under ytan

Att möta och Bemöta 220406

Vissa bitar kommer aldrig riktigt att passa in -men de är UNIKA och har ändå en oändlig potential om de hamnar på rätt plats!

AUTISM

**Syns inte på utsidan
&
Förklaras bäst från insidan**

Bensträckare

Att möta och Bemöta 220406

ATT VARA EN HELT ANNAN ANNA ÄN ANDRA ANNOR...

Barndom

Arbetsliv Att
vara vuxen

Att bli mamma
-Barn utan
handbok!

Grundskolan

Psykisk ohälsa
gör entré

2009- adhd
2015-
Aspergers
syndrom

Gymnasiet Ung
vuxen

Universitet
frihet gott/ont

Nu: Acceptans

Det absolut roligaste min man
någonsin har sagt!

Har du lust
att plocka in i
diskmaskinen?

Nej; det har nog
faktiskt **ALDRIG**
hänt!

Jag undrar var jag la mina nycklar?
Längesen jag såg den där filmen "Nyckeln till frihet!"
Får inte glömma att skicka med jympakläder till fritids.. Suck;
Om jag hade vingar skulle jag nog...
om man ändå hade en tia för varje gång man glömde något!
Det kan inte vara kul för en fisk att bo i akvarium?
Bäst att inte tala om att jag backade på den där stolpen..
Å, nej! nu är klockan snart halv tre!!
Fagl nu glömde jag tu ett baka tvätt-tid!
Jag kommer att vara DÖD när klockan ringer!!
Har alltid undrat hur det skulle vara att ligga på ett moln...?
Nästa gång jag pratar med läkaren MÅSTE jag be om recept och intyg!!
Måste till apoteket imorgon!

Zzzz...

Övertrött
ADHD-hjärna

Övertrött neurotypisk
hjärna

Jo:

Det går att vara för trött!

Att även se humorn...

Den inställning du tar med dig in i ett möte med någon annan påverkar resultatet mer än du tror!

**När bilen stannar för att
bensintanken är slut:**

**Är det så
att den
"kan om den bara vill"?**

**Men du; om du bara
skärper dig och kör bort
till macken-
Då kan du få massor
av bensin!**

Lågaffektivt förhållningssätt

”Människor som kan uppföra sig gör det.”
Ross W. Greene

- När du inte kan flytta på berget- gå runt!
- **Hitta nya vägar!**
- Medfödda problem kräver att miljön anpassar sig
- Den med mest kontroll över sig själv tar ansvaret
- Finn den sak som motiverar den som inte vill!
- **Var nyfiken, hitta den där vägen! Motivation är A & O**

För att se krävs att man använder rätt glasögon!

Vad väljer du att se idag?

Hur svårt kan det möjligtvis vara?!!

MYCKET MYCKET svårare än du någonsin kan förstå.

Tänk på:

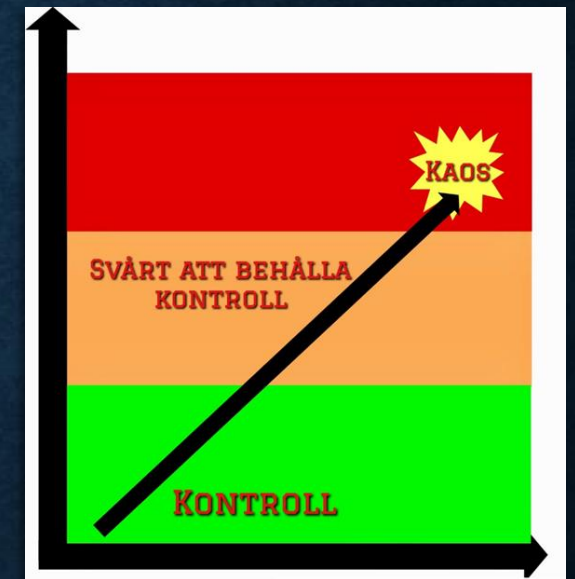
Möta:

- Affekt smittar; vad vill du "smitta av dig" med?
- Ansvaret måste ligga hos den med mest kontroll över sitt beteende
- Även beteenden vi inte förstår har en funktion-
..den behöver inte vara positiv...
- När kraven överstiger förmågan...
försvinner kontrollen!

Bemöta:

INGEN vill tappa kontrollen

- Kroppsspråk: spänd, avslappnad -röst-
- Läge; styrka, ord – blick
- Position: hög, låg, framför, bakom.

HANTERING AV PROBLEMATISKA SITUATIONER -LÅGAFFEKTIVT BEMÖTANDE

När blir det problem? – Vems är problemet?

Mitt sätt att lösa problemet:

Ditt sätt att lösa problemet

- "För vems skull?"
- Kartlägg!
- När; dag, tid, situation, miljö?

***"Aldrig tvinga,
aldrig svika, aldrig
överge"***

ANPASSNINGAR, HJÄLPMEDEL STÖD

- Tydlighet
- Har personen förstått?
- Be dem repetera!
- Använd stöd!

Att möta och Bemöta 220406

ALLTID UTGÅ FRÅN
INDIVIDEN OCH
DESS BEHOV

KOMMUNIKATION
ALLTID MÖJLIG
OCH VIKTIG!

ANVÄND
HJÄLPMEDEL

Vissa personer
behöver ändå en:

NÖDUTGÅNG

Se till att personen ALLTID vet svaren på:

1. **VAD** ska hända? (vad ska jag göra)
2. **NÄR?**
3. **VAR** ska jag vara? (eller var ska jag åka)
4. **VEM** ska vara med/vem är där?
5. **HUR LÄNGE** ska det hålla på? **Visa tiden tydligt**
6. **VAD** händer sedan?

Gör det lätt att göra rätt!

”EN BILD SÄGER MER ÄN TUSEN ORD”!

Är det så?

**Detta område är
övervakat med
kamera-
utrustning**

Frågor?

Gör dig beredd-
bara en bild till!

Titta gärna in
på hemsidan!

www.kameleonten-funderar.se

Där man duger
som man är:

Har man hittat
sin plats

TACK FÖR ATT NI HAR LYSSNAT!

Annas
Klyftiga
Utbildningar

